

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain ja tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta (HE 175/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 6/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain (1396/2010) 2 §, 5 §:n 12 kohta, 8 §:n 1 momentin 2 kohta, 14 §:n 2 momentti, 40 §:n 1 momentti, 43 §:n 2 momentin johdantokappale ja 3 kohta, 48 §:n otsikko ja 1 momentti, 49 §:n 1 ja 2 momentti, 50 §, 51 §:n 1 ja 2 momentti, 53 ja 54 §, 55 §:n 1 momentti, 57 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 59 §:n 1 momentti, 60 §:n otsikko ja 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §, 43 §:n 2 momentin 3 kohta, 48 §:n 1 momentti, 50 §, 59 §:n 1 momentti ja 60 §:n 1 momentti laissa 1426/2011, 5 §:n 12 kohta ja 55 §:n 1 momentti laissa 434/2014, 14 §:n 2 momentti laissa 1274/2015, 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 ja 2 momentti ja 53 § osaksi laissa 1426/2011 sekä 54 § osaksi laissa 491/2013, ja

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 434/2014 ja 261/2015, uusi 13—16 kohta sekä lakiin siitä lailla 1426/2011 kumotun 4 luvun tilalle uusi 4 luku sekä uusi 55 a, 57 a ja 60 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään valtion varoista uusiutuvilla energialähteillä tuotetusta sähköstä maksettavasta syöttötariffista ja tarjouskilpailun perusteella maksettavasta muusta tuotantotuesta.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *sähkön tuottajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallinnassa on voimalaitos tai joka valmistelee voimalaitoksen rakentamista;

13) *aurinkovoimalalla* voimalaitosta, jossa tuotetaan sähköä auringon säteilyenergiasta yhdessä tai useammassa samaan verkonhaltijan mittariin kytketyssä aurinkosähköjärjestelmässä;

14) *aaltovoimalalla* voimalaitosta, jossa tuotetaan sähköä aaltojen liike-energiasta yhdessä tai useammassa samaan verkonhaltijan mittariin kytketyssä generaattorissa;

15) *uusiutuvan energian pienyksiköllä* kalenterivuodessa enintään 10 000 megawattituntia sähköä tuottavaa tuulivoimalaa, biokaasuvoimalaa, puupolttoainevoimalaa, aurinkovoimalaa tai aaltovoimalaa, joka on yhtenäisellä alueella sijaitseva itsenäinen ja toiminnallinen kokonaisuus;

16) *uusiutuvan energian voimalaitoksella* tuulivoimalaa, biokaasuvoimalaa, puupolttoainevoimalaa, aurinkovoimalaa tai aaltovoimalaa, joka on yhtenäisellä alueella sijaitseva itsenäinen ja toiminnallinen kokonaisuus tai saman sähkön tuottajan hallinnassa olevista useista samaa uusiutuvaa energialähdettä käyttävistä uusiutuvan energian pienyksiköistä koostuva kokonaisuus.

8 §

Metsähakevoimalan hyväksymisen erityiset edellytykset

Metsähakevoimala voidaan hyväksyä syöttötariffijärjestelmään vain, jos:

2) se ei kuulu eikä ole kuulunut syöttötariffijärjestelmään eikä preemiojärjestelmään.

14 §

Hakemus

Hakemus on tehtävä ennen kuin tuulivoimala, biokaasuvoimala ja siihen biokaasua tuottava biokaasulaitos tai puupolttoainevoimala otetaan kaupalliseen käyttöön. Muuta tuulivoimalaa kuin merituulivoimalan kokeiluhaketta koskeva hakemus on tehtävä lisäksi ennen kuin kiintiöpäätöksen voimassaolo päättyy. Metsähakevoimalan hyväksymistä koskeva hakemus voidaan tehdä myös metsähakevoimalan kaupalliseen käyttöön ottamisen jälkeen. Biokaasuvoimalan ja

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

puupolttoainevoimalan syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskeva hakemus on kuitenkin toimitettava Energiavirastoon viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018.

— — — — —

4 luku

Tarjouskilpailuun perustuva premiojärjestelmä

30 §

Tarjouskilpailu

Sähkön tuottaja saa osallistua tarjouskilpailuun uusiutuvan energian voimalaitoksella, jos:

- 1) laitos täyttää 7 §:ssä säädetyn sijaintia koskevan yleisen edellytyksen;
- 2) laitos on voimalaitosrakennusta ja sen perustuksia lukuun ottamatta kokonaisuudessaan uusi eikä sisällä käytettyjä osia;
- 3) laitoksen käyttöä tai investointia varten ei ole myönnetty valtiontukea eikä sitä koskevaa syöttötariffijärjestelmään tai premiojärjestelmään hyväksymistä tai energiatuen myöntämistä valtionavustuslain nojalla koskevaa asiaa ole vireillä;
- 4) laitosta ei rakenneta sellaisen samalla paikalla sijaitsevan voimalaitoksen tilalle, jonka investointia varten on myönnetty valtiontukea ja jonka teknistä käyttöikää on jäljellä enemmän kuin vähän;
- 5) laitokseen liittyvän käyttöomaisuuden hankkimisesta tai rakentamistyön aloittamisesta ei ole tehty sitovaa päätöstä;
- 6) laitoksen rakentamisen edellytyksinä olevat maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut asemakaava, tuulivoiman rakentamista ohjaava yleiskaava, suunnittelutarveratkaisu, rakennuslupa, toimenpidelupa ja mainitun lain 171 §:ssä tarkoitettu poikkeamispäätös ovat lainvoimaisia; sekä
- 7) sähköverkonhaltijalta on saatu liittymistarjous, joka mahdollistaa voimalaitoksen liittämisen sähkömarkkinalaissa tarkoitettuun sähköverkkoon ottaen huomioon tarjouksessa asetetut verkon kapasiteettiin liittyvät ehdot, tai, jos sähköverkonhaltijalta ei ole saatu mainittua liittymistarjousta, sähköverkonhaltijan kanssa on tehty sähkömarkkinalaissa tarkoitettu liittymissopimus voimalaitoksen liittämiseksi sähköverkkoon.

Energiaviraston tulee järjestää tarjouskilpailu tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla sekä tiedottaa määräaajoista ja muista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tarjouskilpailussa ja tarjousten tekemisessä.

Tarkempia säännöksiä tarjouskilpailuun osallistumisen edellytyksistä ja tarjouskilpailun järjestämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Tarjous

Sähkön tuottajan on tehtävä tarjous premiosta ja sähkön vuosituotannon määrästä sekä ilmoitettava voimalaitos, jolla sähkö on tarkoitus tuottaa, viimeistään Energiaviraston ilmoittamana

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

määräpäivänä. Sähkön tuottaja ei saa muuttaa näitä tietoja eikä peruuttaa tarjoustaan määräpäivän jälkeen.

Tarjouksessa on ilmoitettava tariffijakso, josta tukiaika alkaa kulua. Tariffijakson tulee olla viimeistään se tariffijakso, joka seuraavaksi alkaa, kun kolme vuotta on kulunut voimalaitoksen preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen antamisesta. Tarjouksessa on lisäksi esitettävä viranomaisharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot sähkön tuottajasta, voimalaitoksesta ja siihen mahdollisesti kuuluvista uusiutuvan energian pienyksiköistä, tarjouskilpailuun osallistumisen edellytysten täyttymisestä ja preemiojärjestelmään hyväksymisen kannalta merkityksellisistä seikoista. Tarjous tulee tehdä Energiaviraston vahvistamalla lomakkeella, ja sen tulee muutoinkin olla tarjouskilpailun vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen.

Sähkön tuottajan on viimeistään 1 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä annettava Energiaviraston hyväksi osallistumisvakuus, jonka suuruus euroina on summa, joka saadaan kertomalla tarjouksen mukaisen sähkön vuosituotannon määrä megawattitunteina kahdella. Osallistumisvakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Osallistumisvakuuden antajan on oltava luotto- tai vakuutuslaitos tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Osallistumisvakuuden tulee olla voimassa kuusi kuukautta 1 momentissa tarkoitettuna määräpäivästä.

Tarkempia säännöksiä tarjouksessa esitettävistä tiedoista ja tarjouslomakkeesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

32 §

Hyväksyminen preemiojärjestelmään

Energiavirasto voi tarjouskilpailun perusteella hyväksyä preemiojärjestelmään enintään kilpailutettavan sähkön vuosituotannon määrän mukaisesti uusiutuvan energian voimalaitoksia. Tarjouksista hyväksytään ne, joissa preemio on alhaisin, jos myös 30 ja 31 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät eikä hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Energiavirasto voi tarvittaessa pyytää sähköverkonhaltijaa vahvistamaan, että voimalaitos on mahdollista liittää sähköverkkoon. Voimalaitosta ei kuitenkaan voida hyväksyä preemiojärjestelmään, jos:

1) tarjottu preemio ei alita tarjouskilpailun rajahintaa, joka on enintään 25 §:n 1 ja 2 momentin mukainen enimmäistukitaso;

2) sähkön tuottajaan on kohdistettu 18 §:n 2 momentin 3 kohdassa mainittu toimenpide tai päätös taikka sähkön tuottaja on Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys;

3) Energiaviraston tiedossa on vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 84 §:ssä tarkoitettu peruste, joka edellyttää sähkön tuottajan sulkemista tarjouskilpailun ulkopuolelle mainitun lain mukaisesti järjestetyssä tarjouskilpailussa;

4) Energiavirastolla on perusteltua syytä epäillä tarjotun preemion johtavan tilanteeseen, jossa sähkön tuottajan saama korvaus ylittäisi merkittävästi kohtuullisena pidettävät hyväksyttävät sähkön tuotantokustannukset, kun vertailukohtana käytetään alalla vastaavanlaisissa hankkeissa yleisesti käytettyä sijoitetun pääoman tuottovaatimusta;

5) tarjous on perustunut sähkön tuottajien tai sähkön tuottajan ja muun osapuolen välisiin sopimuksiin, sähkön tuottajien tai sähkön tuottajan ja muun osapuolen muodostamien yhteenliittymien päätöksiin taikka sähkön tuottajien tai sähkön tuottajan ja muun osapuolen yhdenmukais-

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

tettuihin menettelytapoihin, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää tarjouskilpailua tai joista seuraa, että tarjouskilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy; tai

6) tarjouksia ei ole tehty vähintään 20 prosenttia suuremmasta määrästä sähkön vuosituotantoa kuin tarjouskilpailun perusteella voidaan enintään hyväksyä.

Voimalaitos hyväksytään preemiojärjestelmään siten, että tukiaika on enintään 12 vuotta. Preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevassa päätöksessä tulee olla tiedot ja määräykset sähkön tuottajasta, voimalaitoksesta ja siinä käytetystä uusiutuvasta energialähteestä, tarjouksen mukaisesta sähkön vuosituotannon määrästä ja preemiosta sekä ajanjaksosta, jolloin voimalaitos kuuluu preemiojärjestelmään, ja tariffijaksosta, josta tukiaika alkaa kulua ja johon tukiaika päättyy. Lisäksi päätöksessä tulee olla tiedot ja määräykset muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Päätöksessä, jolla sähkön tuottajan tarjous hylätään, tulee olla tiedot sähkön tuottajasta, voimalaitoksesta sekä muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Osallistumisvakuus vapautuu, kun annetaan hylkäävä päätös.

Tarkempia säännöksiä tarjouskilpailun rajahinnasta ja tarjouskilpailussa kilpailutettavan sähkön vuosituotannon määrästä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Sähkön tuottajan velvollisuudet preemiojärjestelmässä

Sähkön tuottajan, jonka voimalaitos on hyväksytty preemiojärjestelmään, on:

1) annettava kuukauden kuluessa preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen antamisesta Energiaviraston hyväksi rakentamisvakuus, jonka suuruus euroina on summa, joka saadaan kertomalla tarjouksen mukaisen sähkön vuosituotannon määrä megawattitunteina 16:lla ja joka on voimassa kolme vuotta ja kuusi kuukautta, sekä noudatettava rakentamisvakuuden osalta muutoin, mitä osallistumisvakuudesta 31 §:n 3 momentissa säädetään;

2) rakennettava voimalaitos siten, että se täyttää 30 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa säädetty edellytykset;

3) liitettävä voimalaitos preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen antamisesta:

a) kolmen vuoden kuluessa vähintään osaksi sähköverkkoon siten, että laitos tuottaa sähköä verkkoon; sekä

b) viiden vuoden kuluessa kokonaisuudessaan sähköverkkoon siten, että laitos kokonaisuudessaan tuottaa sähköä verkkoon;

4) toimitettava Energiavirastolle kahden kuukauden kuluessa 3 kohdan a alakohdassa säädetyn määräajan päättymisestä voimalaitosta koskevat tarkennetut tiedot ja 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetyn määräajan päättymisestä todentajan varmentama ilmoitus siitä, onko 2 kohdassa ja asianomaisessa 3 kohdan alakohdassa säädetty velvollisuus täytetty;

5) toimitettava Energiavirastolle kolme kuukautta ennen ensimmäisen tukeen oikeuttavan tariffijakson alkamista tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon seurantasuunnitelma, jonka perusteella voimalaitoksessa tuotetusta sähköstä voidaan saada luotettava selvitys preemion mukaista tukea ja alituotantokorvausta koskevia päätöksiä varten;

6) tuotettava jokaisena kalenterivuonna, jona voimalaitos kuuluu preemiojärjestelmään:

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

a) voimalaitoksessa tai, jos siihen kuuluu uusiutuvan energian pienyksiköitä, tällaisessa pienyksikössä enemmän sähköä kuin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996) tarkoitetun pientuottajan kalenterivuodessa tuottaman sähkön määrän;

b) biokaasuvoimalassa sähköstä ja, jos siinä tuotetaan myös lämpöä, myös lämmöstä vähintään 85 prosenttia biokaasulla;

c) puupolttoainevoimalassa sähköstä ja lämmöstä vähintään 85 prosenttia muilla puupolttoaineilla kuin 25 §:n 4 momentissa tarkoitetulla metsähakkeella ja sähkön tuotannon yhteydessä lämpöä hyötykäyttöön siten, että kokonaishyötysuhde on vähintään 50 prosenttia tai, jos sen generaattoreiden yhteenlaskettu nimellisteho on vähintään 1 megavolttiampeeri, vähintään 75 prosenttia;

7) tuotettava preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen mukaisesta sähkön vuosituotannosta tukiajan ensimmäisen neljän vuoden jakson (*ensimmäinen tukijakso*) aikana keskimäärin vähintään 75 prosenttia ja seuraavien neljän vuoden jaksojen (*toinen ja kolmas tukijakso*) aikana keskimäärin vähintään 80 prosenttia;

8) ilmoitettava Energiavirastolle pysyvistä muutoksista, jotka koskevat 30 §:ssä säädettyä edellytystä tai seurantasuunnitelmaa, ja muutoksista voimalaitoksen hallintasuhteissa; sekä

9) noudatettava, mitä 22 §:n 2 momentissa säädetään kirjanpitovelvollisuudesta.

Tarkempia säännöksiä rakentamisvakuudesta, voimalaitoksen sähköverkkoon liittämisestä, sähkön tuottamisesta verkkoon, lämmön hyötykäytöstä ja kokonaishyötysuhteesta, seurantasuunnitelmasta ja polttoainekirjanpidosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

34 §

Preemion mukainen tuki

Preemion mukaisen tuen perusteena on voimalaitoksessa 33 §:n 1 momentin 6 kohdan sekä preemiojärjestelmään hyväksymistä ja seurantasuunnitelman hyväksymistä koskevien päätösten mukaisesti tuotettu sähkön määrä, josta on vähennetty voimalaitoksen omakäyttölaitteiden kuluttama sähköenergia. Omakäyttölaitteista säädetään 24 §:n 1 momentissa. Lisäksi tuen perusteena on biokaasuvoimalassa biokaasuun perustuva sähkön tuotanto ja puupolttoainevoimalassa puupolttoaineeseen perustuva sähkön tuotanto, ei kuitenkaan 25 §:n 4 momentissa tarkoitetulla metsähakkeella tuotettu sähkö. Preemion mukaisen tuen perusteena olevaan sähkön tuotantoon sovelletaan lisäksi, mitä 24 §:n 2 momentissa säädetään tavoitehintaan ja muuttuvaan tuotantotukeen oikeuttavasta sähkön tuotannosta. Preemion mukaisen tuen perusteena oleva sähkön tuotannon määrä voi tukijakson aikana kuitenkin olla keskimäärin enintään tarjouksen mukainen sähkön vuosituotanto.

Preemion mukaisen tuen suuruus lasketaan tariffijakson aikana tuotetun, preemion mukaisen tuen perusteena olevan sähkön määrän, hyväksymispäätöksen mukaisen preemion ja sähkön viitehinnan 30 euroa megawattitunnilta mukaan. Tariffijaksoista säädetään 16 §:n 1 momentissa.

Tuki määräytyy preemion mukaisesti, kun voimalaitoksen sijaintipaikan kolmen kuukauden sähkön markkinahinnan keskiarvo on enintään yhtä suuri kuin sähkön viitehintaa. Preemion mukaista tukea alennetaan sähkön markkinahinnan keskiarvon ja viitehinnan erotuksella, kun markkinahinta on suurempi kuin viitehintaa, mutta pienempi kuin viitehinnan ja preemion summa.

Tarkempia säännöksiä preemion perusteena olevasta sähkön tuotannosta ja preemion mukaisesta tuesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

35 §

Preemion mukaisen tuen maksaminen

Sähkön tuottajan on kahden kuukauden kuluessa tariffijakson päättymisestä toimitettava Energiavirastolle luotettava selvitys 34 §:n mukaisesta sähkön tuotannosta tariffijaksolta, preemion mukaista tukea koskeva hakemus sekä oikeat ja riittävät tiedot preemion mukaisen tuen maksamisen kannalta tarpeellisista muista seikoista. Selvitykseen tulee liittää todentajan varmennus selvityksessä esitettyjen tietojen asianmukaisuudesta.

Energiavirasto tekee hakemuksen ja selvityksen perusteella päätöksen preemion mukaisesta tuesta. Energiavirasto maksaa sähkön tuottajalle preemion mukaisen tuen tariffijaksolta, jos sähkön tuottaja on toimittanut hakemuksen 1 momentin mukaisesti ja muut tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Energiaviraston tulee kuitenkin hyväksyä seurantasuunnitelma ennen kuin preemion mukaista tukea voidaan maksaa sähkön tuottajalle. Seurantasuunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä tulee antaa tiedot ja määräykset yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Tarkempia säännöksiä selvityksen sisällöstä, hakemuksen toimittamisesta sekä hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja niiden varmennuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Alituotantokorvaus ja sen maksaminen

Sähkön tuottajan on maksettava Energiavirastolle alituotantokorvausta siitä sähkön tuotannon määrästä, joka alittaa tukijakson aikana 33 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisesti tuotettavan määrän. Alituotantokorvausta ei kuitenkaan ole maksettava niiltä tunneilta, joina voimalaitoksen sijaintipaikan sähkön markkinahinta on negatiivinen tai vajuus johtuu sähköverkonhaltijasta johtuvasta syystä, jos todentaja on varmentanut kyseessä olevan sähkön määrän ja vajauksen syyn. Alituotantokorvaukseen velvoittavaan sähkön tuotannon määrään sovelletaan muutoin, mitä 34 §:n 1 momentissa säädetään preemion mukaisen tuen perusteena olevasta sähkön tuotannon määrästä.

Alituotantokorvauksen suuruus lasketaan sen perusteena olevan sähkön tuotannon määrän ja preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen mukaisen preemion mukaisesti.

Energiavirasto tekee tukijakson päätyttyä päätöksen alituotantokorvauksesta, jos sitä on määrättävä maksettavaksi. Sähkön tuottaja on velvollinen maksamaan alituotantokorvauksen vuoden kuluessa siitä, kun maksuvelvollisuutta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Energiavirasto voi vapauttaa sähkön tuottajan alituotantokorvausta koskevasta maksuvelvollisuudesta siltä osin kuin 33 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisen velvollisuuden noudattamatta jättäminen on seurausta epätavallisista ja ennalta arvaamattomista olosuhteista, joihin niihin vetoavan sähkön tuottajan ei ole ollut mahdollista vaikuttaa sekä joiden seurauksia ei olisi voitu välttää kaikesta noudatetusta huolellisuudesta ja sähkön tuottajan viipymättä vireille panemista korjaavista toimenpiteistä huolimatta.

Tarkempia säännöksiä alituotantokorvauksesta ja sen maksuvelvollisuudesta vapauttamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

37 §

Preemiojärjestelmää koskevien päätösten raukeaminen, muuttaminen, peruuttaminen ja siirto

Preemiojärjestelmään hyväksymistä koskeva päätös raukeaa, jos sähkön tuottaja ei anna rakentamisvakuutta 33 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti tai rakenna voimalaitosta 33 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti taikka sähkön tuottajasta johtuvasta syystä voimalaitosta ei ole 33 §:n 1 momentin 3 kohdan b alakohdan mukaisesti liitetty sähköverkkoon siten, että se tuottaa sähköä verkkoon. Hyväksymispäätös raukeaa myös, kun päätöksen mukaisesti tukiaika on päätynyt ja sähkön tuottaja on maksanut alituotantokorvaukset niistä tehtyjen päätösten mukaisesti.

Energiavirasto voi muuttaa preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevaa päätöstä, jos Euroopan unionin oikeudessa tapahtuneen muutoksen seurauksena polttoainetta ei enää hyväksytä uusiutuvaksi energialähteeksi tai sen käytön edistäminen tukijärjestelmän avulla ei ole enää sallittua. Energiavirasto voi myös muuttaa seurantasuunnitelman hyväksymistä koskevaa päätöstä, jos päätöksessä annetun määräyksen perusteella tapahtuu pysyväksi katsottava muutos.

Energiavirasto voi peruuttaa preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen, jos:

1) sähkön tuottaja on antanut virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet voimalaitoksen preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevaan päätökseen tai muutoin siihen liittyvään harkintaan; taikka

2) sähkön tuottaja on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka preemiojärjestelmään hyväksymispäätöksessä tai seurantasuunnitelman hyväksymispäätöksessä annettua määräystä eivätkä asianomaiselle sähkön tuottajalle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Energiaviraston on siirrettävä hyväksymispäätös toiselle sähkön tuottajalle, jos sähkön tuottaja ilmoittaa kirjallisesti päätöksessä mainitun voimalaitoksen hallinnan siirtymisestä toiselle sähkön tuottajalle sekä toimittaa tarpeelliset tiedot siirron saajasta ja tämän suostumuksesta siirtoon. Siirron saaja vastaa hallinnassaan olevan voimalaitoksen osalta sähkön tuottajalle tässä laissa säädettyjen velvollisuuksien ja hyväksymispäätöksessä annettujen määräysten noudattamisesta sekä on oikeutettu tukeen saatuaan tiedon hyväksymispäätöksen siirtämisestä. Päättyessään hyväksymispäätöksen siirtämisestä Energiaviraston on samalla tarkistettava hyväksymispäätöstä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettujen seikkojen osalta ja seurantasuunnitelman hyväksymistä koskevaa päätöstä 35 §:n 2 momentissa tarkoitettujen seikkojen osalta.

40 §

Todentajan tehtävät

Todentaja antaa 14, 28, 33, 35 ja 36 §:ssä tarkoitettut varmennukset.

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

43 §

Tiedonsaantioikeus

— — — — —
Energiavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muilta viranomaisilta tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten välttämättömiä tietoja:
— — — — —

3) sähkön tuottajaa koskevista muista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tukijärjestelmään hyväksymisen kannalta, tuen määräytymisen, maksamisen, maksatuksen keskeytyksen tai takaisinperinnän kannalta taikka sähkön tuottajan maksuvelvollisuuden kannalta.
— — — — —

48 §

Tuotantotukisäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) rikkoo 22 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 22 §:n 2 tai 3 momentissa taikka 33 §:n 1 momentin 8 tai 9 kohdassa säädettyä kirjanpito- tai ilmoitusvelvollisuutta taikka
 - 2) antaa 27 tai 35 §:ssä tarkoitettussa selvityksessä virheellisen tiedon, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *tuotantotukisäännösten rikkomisesta* sakkoon.
- — — — —

49 §

Maksatuksen keskeytys

Energiavirasto voi päätöksellään keskeyttää tuen maksatuksen, jos:

- 1) on perusteita epäillä, että sähkön tuottaja on 18 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä taikka että 7—11 tai 30 §:ssä säädetyt edellytykset eivät enää täyty;
- 2) on perusteita epäillä, että sähkön tuottaja ei toimita maksettavan tuen määräytymistä varten oikeita tai riittäviä tietoja taikka muutoin olennaisella tavalla laiminlyö tai rikkoo tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka syöttötariffijärjestelmään tai preemiojärjestelmään hyväksymistä tai preemiojärjestelmään liittyvän seurantasuunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä annettua määräystä; taikka
- 3) sähkön tuottaja ei ole noudattanut 46 §:n nojalla annettua kieltoa tai määräystä.

Energiaviraston on keskeytettävä maksatus, jos sähkön tuottaja ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.
— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

50 §

Palauttaminen

Sähkön tuottajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa tuki tai sen osa. Jos palautettava määrä olisi enintään 10 euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

51 §

Takaisinperintä

Energiaviraston on päätöksellään määrättävä jo maksettu tuki perittäväksi takaisin, jos sähkön tuottaja:

- 1) ei ole noudattanut 49 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä; taikka
- 2) on jättänyt palauttamatta sellaisen tuen tai sen osan, joka 50 §:n mukaan on palautettava.

Energiavirasto voi määrätä jo maksetun tuen tai sen osan perittäväksi takaisin, jos sähkön tuottaja:

- 1) on 18 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä;
 - 2) ei toimita maksettavan tuen tai alituotantokorvauksen määräytymistä varten oikeita tai riittäviä tietoja; taikka
 - 3) on kieltäytynyt antamasta 43 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tai 45 §:n 2 momentissa tarkoitettua aineistoa taikka avustamasta tarkastuksessa 45 §:n 3 momentin mukaisesti.
-

53 §

Takaisinperinnän ja palauttamisen määräaika

Energiaviraston on tehtävä takaisinperintää koskeva päätös viipymättä sen jälkeen, kun sen tietoon on tullut 51 §:ssä tarkoitettu seikka.

Tuen taikka sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei saa enää ryhtyä, kun kymmenen vuotta on kulunut syöttötariffijärjestelmään tai preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta. Vastaavasti velvollisuus tuen palauttamiseen 50 §:n nojalla raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut hyväksymispäätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.

54 §

Kuittaus

Energiavirasto voi päättää, että palautettava tai takaisin perittävä määrä kuitataan. Kuittaukseen sovelletaan, mitä valtionavustuslain 30 §:ssä säädetään palautettavan tai takaisin perittävän valtionavustuksen määrän kuittaamisesta.

Energiavirasto voi päättää ilmoitettuaan kuittauksesta asianomaiselle sähkön tuottajalle, että:

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

- 1) 29 tai 35 §:n mukaisesti maksettavasta tuesta kuitataan tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain (490/2013) nojalla suoritettavan tuulivoimamaksun erä;
- 2) 35 §:n mukaisesti maksettavasta tuesta kuitataan alituotantokorvaus.

8 luku

Erinäiset säännökset

55 §

Muutoksenhaku Energiaviraston päätökseen

Energiaviraston 15, 17 ja 17 b §:ssä, 18 §:n 2 momentissa sekä 28, 32, 33, 35—37, 39 ja 54 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

— — — — —

55 a §

Hyvitysmaksu

Sähkön tuottajalla, jonka preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan tarjouksen Energiavirasto on päätöksellään tämän lain vastaisesti hylännyt, on oikeus saada Energiavirastolta hyvitysmaksua enintään neljä prosenttia siitä sähkön tuottajan tarjouksessa ilmoittaman preemion ja sähkön vuosituotantomäärän perusteella laskettavasta tuesta, joka sähkön tuottajalle olisi voitu maksaa ensimmäisen tukijakson aikana.

Hyvitysmaksua koskeva vaatimus käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa. Vaatimus on esitettävä hallinto-oikeudelle kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun Energiaviraston 1 momentissa tarkoitettu päätös on annettu sähkön tuottajalle tiedoksi.

57 §

Päätöksen täytäntöönpano

Energiaviraston 32 §:n 1 ja 2 momentin taikka 49 tai 54 §:n nojalla antama päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimella toisin määrää.

— — — — —

57 a §

Osallistumisvakuuden ja rakentamisvakuuden vapauttaminen

Energiaviraston on viipymättä vapautettava osallistumisvakuus, jos sähkön tuottaja antaa rakentamisvakuuden 33 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti. Muutoin Energiaviraston on muutettava osallistumisvakuus rahaksi ja tilitettävä se valtiolle.

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

Energiaviraston on viipymättä vapautettava rakentamisvakuus, jos sähkön tuottaja on täyttänyt 33 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa säädetyn velvollisuuden ja niihin liittyvät 4 kohdassa säädetyt velvollisuudet. Rakentamisvakuudesta vapautetaan kuitenkin ainoastaan osuus, joka vastaa voimalaitoksen nimellistehoa siltä osin kuin sähkön tuottaja on täyttänyt 33 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohdassa säädetyn velvollisuuden. Energiaviraston on muutettava rakentamisvakuus rahaksi ja tilitettävä se valtiolle siltä osin kuin sitä ei vapauteta 33 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohdassa säädetyn määrärajan päätyttyä.

58 §

Maksut

Preemiojärjestelmään hyväksymistä varten järjestettävästä tarjouskilpailusta aiheutuvien kokonaiskustannusten kattamiseksi sähkön tuottaja on viimeistään 31 §:n 1 momentissa tarkoitettuna määräpäivänä velvollinen suorittamaan Energiavirastolle osallistumismaksun, jota ei palauteta. Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella säädetään osallistumismaksusta. Muutoin tämän lain mukaisten Energiaviraston suoritteiden maksullisuudesta ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

59 §

Tietojen säilyttäminen

Sähkön tuottaja on velvollinen säilyttämään tuen maksamista varten laadittavaan selvitykseen liittyvän aineiston, kunnes kymmenen vuotta on kulunut tukijärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.

60 §

Tietojen toimittaminen Energiavirastolle

Sähkön tuottajan tulee toimittaa Energiavirastolle 28 ja 35 §:ssä tarkoitettu hakemus ja selvitys sähköisesti.

60 a §

Tarjousasiakirjojen julkisuus

Preemiojärjestelmään liittyvät tarjousasiakirjat, Energiaviraston täydennyspyynnöt sekä tarjousasian käsittelyä varten laaditut selvitykset ja muut asiakirjat tulevat julkisiksi, jollei asiakirjan julkisuudesta taikka salassapidosta tai muusta tietojen saantia koskevasta rajoituksesta muualla laissa toisin säädetä, kun 32 §:ssä tarkoitettut päätökset on tehty.

Eduskunnan vastaus EV 46/2018 vp

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lain 14 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 30 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu edellytys on mahdollista täyttää myös sellaisella voimalaitoksen sähköverkkoon liittämisen mahdollistavalla liittymissopimuksella, joka on tehty ennen kuin tämä laki on tullut voimaan.

Laki

tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuulivoiman kompensatioalueista annetun lain (490/2013) 6 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §

Tuulivoimamaksun suorittaminen

Erät maksetaan Energiavirastolle. Energiavirasto voi kuitata erän asianomaisessa tuulivoimalla tuotetusta sähköstä maksettavasta syöttötariffista ja preemion mukaisesta tuesta sen mukaan kuin tuotantotukilaissa tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 23.5.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri